

ÅRSPLAN

2018 – 2019

MYRSNIPA BARNEHAGE

I naturen har vi det helt topp, fra vi er ett år og opp.

Det er mye som kan skje, når vi klarer å forvandle skogen til et magisk sted. Vi liker å tøyse, leke og hoppe, og vips ble lotte en magisk rotte. En lang pinne kan fort bli levende, og et blad kan plutselig komme svevende. Og hva er det bak steinen der borte? Kan det være et troll med en vorte?

Ja se på alt vi later som vi finner, Myrsnipa er virkelig stedet for magiske minner (True og Therese, 2014)

Viktige datoer fremover:

Gjør oppmerksom på at det kan bli endringer på plandagene for neste år dersom kommunen endrer dagene! Dere vil da få informasjon i tide! ☺

13.12.2018: Vi feirer Lucia og serverer lussekatter til store. Dette blir på ettermiddagen.
Eget skriv kommer.

19.12.2018: Nissefest fra 15.30 – 16.30.

24.12.2018 til og med 02.01.2019 Barnehagen stengt GOD JUL! (planleggingsdag 2. januar)

13.02.2019: Vi feirer karneval i Myrsnipa! De som vil kler seg ut ☺

15.03.2019: Plandag barnehagen stengt

16.04.2019: Påskelunsj KUN med barna ☺

17.04.2019: Barnehagen stenger 12.00

18.04.2019 til og med 22.04.2019: Barnehagen stengt. God påske!

15.04.2019: Frist for å gi beskjed om når barnet skal avvikle ferie i sommer!

01.05.2019: Barnehagen stengt

08.05.2019: Dugnadsmorro med foreldre fra 15.30 – 16.30.

15.05.2019: Vi markerer 17 mai med leker og pølser fra 15.30 – 16.30.

17.05.2019: Stengt – 17 mai ☺

31.05.2019: Barnehagen stengt – planleggingsdag

Innledning

Vi ønsker store og små velkommen til et nytt barnehageår her i Myrsnipa. Vi gleder oss til å skape et innholdsrikt og spennende år.

Alle barnehager må utarbeide en årsplan og årsplanen har flere funksjoner:

- Arbeidsredskap for personalet for å styre virksomheten i en bevisst retning. Vi bruker årsplanen på personalmøter og planleggingsdager og de ansatte skal aktivt bruke og følge innholdet i årsplanen.
- Et verktøy i hverdagen i det pedagogiske arbeidet som foregår i barnehagen.
- Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eiere, kommune, politikere og foreldre.
- Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen. Kommunen har ansvar for å føre tilsyn med at alle barnehager i kommunen driver en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet i samsvar med lov og forskrifter (§16)

Vi ønsker og håper på et godt samarbeid med dere foreldre. Vi ønsker gjerne at dere kommer til oss med spørsmål, ideer og ønsker. Vi ønsker å sette barnas interesser og behov i sentrum, og årsplanen og ukeplaner vil derfor ha rom for spontanitet og fleksibilitet. For at barnas interesser og behov skal bli ivaretatt, er det viktig at vi voksne møter dem på en måte som formidler respekt, tillit og anerkjennelse.

Årsplanen vil bli kontinuerlig vurdert, og den kan forandres etter hvert dersom våre vurderinger mener at vi ønsker å gjøre noe annerledes. Denne årsplanen er stor og inneholder mye. Dette er fordi vi ønsker å bruke den mest mulig i det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Det er lett for de ansatte å hele tiden vite hva de skal forholde seg til og alle har ansvar for å følge innholdet. Videre forventer vi at dere som foreldre følger med på ukeplaner, vurderinger, dokumentasjon og annet viktig info som vi skriver på oppslagstavlen.

Hilsen alle ansatte i Myrsnipa Barnehage.

Presentasjon av personalet:

Therese: (styrer/ped.leder) 100%

Ane: Pedagogisk leder 100%

Aurora: Assistent 80%

Simon: Assistent 80%

Benedikte: pedagogisk leder på disp. 30% barne-og ungdomsarbeider 50%

Lissy: Assistent 100%

Presentasjon av barnegruppen:

Født 2013	Født 2014	Født 2015	Født 2016	Født 2017
2 jente 3 gutter	3 jenter og 2 gutter	2 gutter og 1 jenter	1 jenter og 2 gutter	2 jenter og 2 gutter

I kjernetiden (10.00 – 14.00) deler vi barnegruppa i to: Fjellrevene, som består av 2013 – 2014/2015 barna og Marihønene, som består av 2016 – 2017 barna.

Samarbeid med barnas hjem

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og i samarbeid med barnas hjem

(Barnehageloven §1 formål)

Synlig og positiv kontakt mellom viktige voksne i barns liv, skaper trygghet og en opplevelse av at verden henger sammen. Foreldre har mye å bidra med når det gjelder kunnskap, ferdigheter og kontakter. Foreldre er også en ressurs siden de representerer variasjon i personlighet/ferdighet/språk og kultur. Samarbeidet mellom personalet og foreldrene vil være en ressurs for barnehagen, noe som vil komme barna til gode.

I det daglige vil vi ha kontakt i hente- og bringe situasjoner. Det er her tilbakemeldinger og viktig informasjon om barnet vil komme frem. Det er viktig at foreldre opplyser personalet om ting rundt barnet som vil være av betydning for barnets beste i barnehagen. Dette kan være om barnet har sovet dårlig, spist lite eller har en dårlig dag. Dersom det er mer alvorlige ting bør dette informeres til styrer eller pedagogisk leder. Foreldresamtaler foregår på høsten, våren og eventuelt ved behov. Dette er en samtale mellom pedagogisk leder/styrer og foreldre hvor vi snakker om barnet.

Myrsnipa Barnehage:

Vi er en privat barnehage tilsluttet Private barnehagers landsforbund (PBL). Barnehagen er underlagt kommunalt tilsyn og følger de retningslinjer vi får fra stat og kommune på linje med alle barnehager i kommunen. Andre samarbeidspartnere er barnehagekontoret i Bærum kommune, private barnehager gjennom styrernetttverk, Barnehager i nærområdet, Haslum skole, helsestasjonen og Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT).

Myrsnipa barnehage sine vedtekter § 1 Formål:

"Barnehagen skal gi alle deltagende barna et godt miljø med vekt på lek og samvær med andre barn og voksne. Barnehagen skal utvikle det enkelte barns personlighet, hjelpe barnet i å utvikle evne til toleranse og til å ha omsorg for andre og gi selvutfoldelse gjennom allsidig leke- og aktivitetsmuligheter. Sammen med hjemmet skal barnehagen medvirke til et miljø som sikrer individuell og gruppevis støtte, stimulering, utfoldelse, læring og etisk veiledning."

Våre ønsker i løpet av barnehagetiden:

- Vi ønsker at barn skal være trygge, lekne, nysgjerrige og lærelystne, med omtanke for hverandre.
- Vi ønsker at barns innspill, som uttrykkes enten verbalt eller non-verbalt, skal bli tatt på alvor i vurdering og planlegging av barnehagens innhold.
- Vi ønsker å legge til rette for at alle barn skal ha et godt funksjonelt språk som de som de mestrer å bruke i positivt samspill med andre barn og voksne.
- Vi ønsker et godt foreldresamarbeid hvor en god dialog vil stå i fokus.
- Vi som personal har som mål og kunne se hvert enkelt barn i barnehagen og legge til rette for hvert enkelt barn på best mulig måte.
- Vi ønsker at barn skal få medvirke og bli behandlet med respekt
- Vi ønsker at lek skal stå i fokus som et tegn på den gode barndom.
- Vi ønsker at barnehagen skal være en dannelsesarena og at de lærer seg å ta vare på naturen og medmennesker.
- Vi ønsker å bidra med verdier som blant annet likeverd og respekt.
- Vi ønsker å skape et godt psykososialt miljø hvor det er voksnes ansvar at barna trives.

Myrsnipa barnehage med sterkt fokus på natur og friluft

Vi har et sterkt ønske om å bruke naturen som arena i vårt arbeid med barn. Der kan alle delta ut fra sine egne forutsetninger, og de kan kjenne gleden ved å fungere i samspill med omgivelsene. Barna kan øve seg og gjenta ulike aktiviteter hundrevis av ganger uten at det oppleves som trening. I skogen blir opplevelsen satt i sentrum, og barn og voksne kan fungere som likeverdige partnere i samspillet. Vi utforsker, eksperimenterer, undrer oss og samtaler sammen.

Naturen gir like muligheter for alle barn til lek og fri utfoldelse.

Det er like naturlig for alle barn å klatre i trær, hoppe i søledammer, spikke og samle meitemarker!

Vi mener at barn lærer ved å være aktive og i samspill

med andre. «Barnet som aktivt, skapende, søkende og lærende aktør».

Vår tanke er å flytte mye av det pedagogiske innholdet ut i naturen. Dette har sine muligheter og begrensninger og vi vil tilpasse opplegget til der vi er.

Et lite barn på tur er gjerne mer "her og nå" og går på tur med et mikroperspektiv hvor det saumfarer bakken rundt seg på jakt etter noe spennende. Når det dukker opp noe som fanger interesse blir dette gjenstand for lek og undring.

Ved å ferdes i nærmiljøet blir barna mer kjent og blir trygg i sitt eget nærmiljø, og kan senere bruke nærmiljøet og naturen til lek med andre på fritiden.

I forhold til sikkerhet er det også en fordel å bruke nærområdet. Man slipper ofte risikoen ved å ferdes i trafikken. I tillegg er man alltid nær barnehagen hvis noe skulle oppstå (KD 2006).

Barn er nysgjerrige og utforskende, og de har glede av å teste sine egne og omgivelsenes grenser gjennom ulike former for spennende og risikofylt lek. Disse erfaringene er av stor betydning for hvordan barnet lærer å håndtere en risikokilde. Det vil si hvordan barnet oppfatter de signaler det får om risikoelementet i situasjonen, og hvordan barnet setter dette sammen med tidligere erfaringer om risiko.

For at et barn skal kunne lære seg å mestre en risikosituasjon må det nødvendigvis nærme seg denne situasjonen, og dermed øke risikoen (Boyesen 1997). Dette er for mange foreldre og andre voksne et dilemma. Mange vil heller fjerne risikokilden slik at barna ikke kommer i risikosituasjoner. Problemet er da at barna ikke får erfaring med hvordan de skal forholde seg til risikokilder. Samtidig vil de gjennom det å ha fått prøvd seg i risikosituasjoner tidligere, også ha de kroppslige ferdighetene som muliggjør en riktig reaksjon (sanseintegrasjon, motorikk, fysikk m.m.). Undersøkelser av barn som leiker i natur utført både i Norge (Fjørtoft 2000) og Sverige (Grahn 1997) viser at disse har en bedre motorisk kontroll enn barn som leiker på standardiserte utearealer og leikeplasser (KD 2006:31).

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn.

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. For samiske barn betyr dette å leve i samklang med, nyttiggjøre seg av og høste av naturen.

Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen (RP, UDIR 2017)

Vår læreprosess:

Forberedelse sammen med barna: Vi forbereder oss til det som skal skje.

Gjennomføring: Vi utforsker, er fysisk aktive, får opplevelser og førstehåndserfaringer.

Gjenkalling: Vi repeterer og gjennomarbeider det vi har sett, opplevd og utført gjennom samtaler og ulike ute- eller inneaktiviteter. Alle barna har sin egen skattekiste og naturdagbok som brukes aktivt til dette.

Uken vår:

- 2 turer til faste tursteder (vi tenner ofte bål i vinterhalvåret på tur)
- 2 dager i og rundt barnehagen
- 1 felles tur for hele barnegruppen

Annet:

Flere ganger i året drar de eldste til Bergvang gård.

En gang i uken lages det mat på bålpanna vår.

Vi bruker bålpannen nesten hver dag etter tur, for å lese bøker eller slappe av rundt bålet.

Fast grønnsakssuppefest for foreldre på høsten:

Barna høster gulerøtter og poteter og lager suppe.

Fast eplefest på høsten:

Barna lager eplekaker og inviterer foreldre.

Nissefest: Vi inviterer til nissefest ute med grøt på bålpanna og gløgg!

Dugnadsmorro: Foreldre inviteres til dugnad i hagen vår sammen med barna ☺ vi ser hva vi skal så, luker og rydder og steker lapper på bålet!

Sommer: Vi har om flo og fjære og har to dager på Høvikodden.

De 7 fagområdene

I barnehagens samfunnsmandat står det:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal få lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillitt og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehageloven §1 Formål)

Over kan dere lese hele barnehagens samfunnsmandat. Rammeplanen har delt inn i 7 ulike fagområder. Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt og vil sjelden opptre isolert. Flere fagområder vil ofte være representert i et prosjekt eller i forbindelse med hverdagsaktiviteter. I sosialt samspill og i lek vil det ofte skje spontan kommunikasjon knyttet til fagområdene.

Arbeidet med fagområdene er knyttet til barnets alder, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger. Nedenfor følger en presentasjon av de ulike fagområdene. Hva bidrar de ulike fagområdene med i forhold til barnas erfaringer og opplevelse, hva vi konkret gjør i barnehagen, og hvordan arbeider personalet i forhold til å etterstrebe dette.

Kommunikasjon, språk og tekst

Det er viktig at vi voksne er tydelige i vår kommunikasjon, tar barnas utspill og meninger på alvor og setter grenser ut fra individuelle hensyn. Vi skal være aktive og tilgjengelige

for dialog og samspill med barna. Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er avgjørende for å utvikle et godt muntlig språk. Barna må få rike og varierte erfaringer for å kunne forstå begreper. Rommet og omgivelsene i barnehagen skal være med på å skape interesse for språk og kommunikasjon. Å snakke sammen om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for å tilegne seg et rikt språk og for å kunne delta i lek. Tekst omfatter både skriftlige og muntlige fortellinger, sanger, dikt, regler, poesi og rim. Viktige sider ved kulturoverføring er knyttet til kommunikasjon, språk og tekst. Leken er kanskje den viktigste arenaen når det gjelder barns språkutvikling. I leken kommuniserer barna med hverandre, leker med ord og uttrykker seg på ulike måter. I år ønsker vi å ha et ekstra fokus på språk. Dette fordi vi nå har mange små barn, men også fordi kommunikasjon er et viktig verktøy for å danne vennskap, forståelse og respekt for hverandre. Hvordan vi velger å snakke til andre vil ha betydning, og man må være seg bevisst hvordan man velger å uttrykke ting og hva som kan sære andre. I rammeplanen (udir 2017) står det at:

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna

- uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord
- møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer
- opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

Personalet skal

- skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre
- synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- støtte barnas lek med og utforsking av skriftspråket
- bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer
- inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter.

Kropp, bevegelse, mat og helse

I løpet av Barnehagetiden tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og lærdom om helse og livskvalitet. Det er en nær sammenheng mellom lek ute, barns kroppsbeherskelse og god helse. Barns kontakt med andre barn starter ofte med kroppslige signaler og aktiviteter.

Godt kosthold og god veksling mellom aktivitet og hvile, er viktig for å utvikle en sunn kropp. Aktiv bruk av natur og nærmiljø byr på mange muligheter. Vi er mye ute og har laget vårt eget referansested i skogen hvor vi griller, leser, utforsker, leker og lærer. Naturen er et fint sted å skape vennskap og forståelse for hverandre og det er viktig at barna også får gode erfaringer med dette.

I Rammeplanen (2017) står det at:

Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna

- opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt
- blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold
- videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper
- opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer
- blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser
- setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser
- får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

Personalet skal

- være aktive og tilstedeværende, støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring
- bidra til at barna kan tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile
- gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet
- bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser
- legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna

- kjenne og praktisere nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak som gjelder barn

Kunst, kultur og estetikk

Barnehagen må gi barn mulighet til å oppleve kunst og kultur og til selv å uttrykke seg estetisk. Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet. *Barn skaper sin egen kultur ut fra egne opplevelser.*

Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk vil barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon. Fagområdet

omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

I rammeplanen (UDIR 2017) står det at:

Gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna

- har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer
- tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne
- møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre
- bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk
- opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.

Personalet skal

- samtale med barna om deres og andres kunstneriske og kulturelle uttrykk
- gi rom for, støtte og berike barnas bearbeiding av møter med kunst og kultur
- være lydhøre, anerkjenne og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur
- være lyttende og oppmerksomme på barnas ulike kulturelle uttrykk, vise respekt for deres ytringsformer og fremme lyst til å gå videre i utforsking av de estetiske områdene
- motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer
- synliggjøre og skape estetiske dimensjoner i barnehagens inne- og uterom
- gi barna anledning til å bli kjent med et mangfold av tradisjoner og kunst- og kulturuttrykk fra fortid og samtid
- bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen.

Natur, miljø og teknologi.

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Det er et mål at barn skal få en begynnende forståelse av betydningen av en bærekraftig utvikling.

I dette inngår kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen. Vi bruker naturen aktivt og har våre egne referansesteder i skogen med gapahuk og bålpanne her i barnehagen. Barna skal få gode opplevelser ute i naturen og de skal få undre seg og utforske sammen med voksne og andre barn.

I et samfunn hvor presset på de unge er stort, med tanke på det å skulle være best og kunne mest, er det særdeles viktig at vi ivaretar den friheten og gleden det er å være et barn.

Det er vårt ansvar, som pedagoger og foreldre, å lære barna å være fornøyd med akkurat den de er og danne et godt grunnlag slik at de mestrer eventuelle nederlag senere i livet.

Barn som ferdes mye i ulendt terreng utvikler flere nerveceller i hjernen enn barn som ikke gjør det. Disse nervecellene gjør at barnet lærer lettere senere i livet, og på den måten kan vi se gevinsten av å være ute på tur i skog og mark!

I rammeplanen (UDIR 2017) står det at:

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna

- opplever og utforsker naturen og naturens mangfold
- får gode opplevelser med friluftsliv året rundt
- opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover
- får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen
- får kunnskap om dyr og dyreliv
- lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi
- får kjennskap til menneskets livssyklus.

Personalet skal

- legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforsking og læring
- gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd
- synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen
- utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna.

Etikk, religion og filosofi.

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Religion og livssyn legger grunnlaget for etiske normer. Kristen tro og tradisjon har sammen med humanistiske verdier gjennom århundrer preget norsk og europeisk kultur.

Norge er i dag et multireligiøst og flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen og ellers i samfunnet, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven. Den etiske veiledning barnehagen gir barn, må ta hensyn til barnets forutsetninger og det enkelte hjemms kulturelle og religiøse eller verdimeslige tilknytning.

I rammeplanen (UDIR 2017) står det:

Gjennom arbeid med etikk, religion og filosofi skal barnehagen bidra til at barna

- får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål
- får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier
- får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på
- utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Personalet skal

- formidle fortellinger og skape rom for barnas opplevelser, samtaler, erfaringer og tanker om religion, livssyn, etikk og eksistensielle temaer

- utforske og undre seg over eksistensielle, etiske, religiøse, livssynsmessige og filosofiske spørsmål sammen med barna
- bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet
- gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- samtale med barna om religiøse og kulturelle uttrykk og være bevisst på hvordan egen deltakelse kan støtte og utvide barnas tenkning
- identifisere verdikonflikter i hverdagen, reflektere over verdiprioriteringer og holdninger og ha et bevisst forhold til hvordan disse kommer til uttrykk i arbeidet med barna.

Nærmiljø og samfunn.

Barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Vi voksne skal bidra til at barna møter livet utenfor hjemmet med tillit og nysgjerrighet. De skal få oppleve et samspill med andre mennesker og det nærmiljøet de hører til. **Lokalmiljøet skal brukes aktivt.** Vi må også reflektere over våre egne holdninger til samfunnets forventninger til jenter og gutter. Likestilling og likeverd er også noe barnehagen må finne områder å jobbe mot. Fagområdet omfatter også mediens betydning for barns hverdag.

I rammeplanen (UDIR 2017) står det at:

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna

- oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet
- erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse
- utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt
- blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner
- blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer
- blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur
- får kjennskap til nasjonale minoriteter.

Personalet skal

- sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre
- introdusere barna for personer, steder og samfunnsinstitusjoner i nærmiljøet for å skape tilhørighet og hjelpe barna med å orientere seg og ferdes trygt
- gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering, fordommer, stereotypier og rasisme
- gi barna forståelse av at samfunnet er i endring, og at de inngår i en historisk, nåtidig og fremtidig sammenheng
- gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner
- gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen.

Antall, rom og form.

Barn kan være tidlig opptatt av tall og telling. De utforsker rom og form, de argumenterer, sorterer og sammenligner. Vi voksne må legge til rette for tidlig og god stimulering og oppmuntre til barns egen utforsking både ute og inne. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Vi har faste dager i uken med lekende matematikk. På den måten skal barna få en begynnende forståelse og interesse for matematikk. Lekende matematikk foregår for det meste ute i naturen.

I rammeplanen (UDIR 2017) står det at:

Gjennom arbeid med antall, rom og form skal barnehagen bidra til at barna

- oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger

- utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper
- leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på
- erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse
- bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse
- undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter
- undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede.

Personalet skal

- bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen
- bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning
- styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer
- legge til rette for matematiske erfaringer gjennom å berike barnas lek og hverdag med matematiske ideer og utdypende samtaler
- stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning.

Bærum kommunes satsningsområder og Myrsnipas

Bærum kommune har disse tre satsningsområdene som er et felles fokusområde for barnehager i årene 2015- 2018:

- **Lek**
- **Arbeid mot mobbing**
- **Realfag (matematikk og naturfag)**

Vi i Myrsnipa vil, utenom de 7 fagområdene og Bærum kommunes satsningsområder, ha et særlig stort fokus på naturfag/uteliv og matematikk i vår pedagogiske virksomhet. I år skal vi også ha et stort fokus på relasjoner.

Lekende matematikk:

Barn elsker matematikk. Matematikk i barnehagen er ikke bare for å forberede for videre matematikklæring og skolen - matematikk i barnehagen har en verdi i seg selv her og nå. Målet er å skape motivasjon, gode holdninger, interesse, nysgjerrighet, matematikkglede ... og at barna lærer de grunnleggende konseptene innenfor antall, rom og form (Matematikkcenteret.no).

På disse dagene skal barna få utøve praktisk matematikk og lære seg at alt vi omgås med er matematikk! Sortere blader, veie steiner, måle avstand, undre rundt hvorfor fugler klarer å fly, værfenomener etc, alt er matematikk og vi skal leke oss med det og ha det bare gøy! Å erfare at matematikk er så mye mer enn tall og regning er viktig for å skape en glede og interesse for faget. Ved å se matematikk i det daglige vil barna også lettere ta til seg matematisk læring i skolen.

Forskerfrødagen:

Barn skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen heter det i barnehagelovens formålsparagraf. Vi ønsker å ha aktiviteter/samlinger som fremmer en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling. Å få gode naturopplevelser og å bli kjent med naturens mangfold er sentralt for dannelsen av et miljøbevisst menneske. Utforskende arbeidsmetoder vil kunne ivareta barns lekende tilnærming til nye fenomener og gleden i å oppdage noe nytt.

Relasjoner

May Britt Drugli, professor ved NTNU, sier dette om relasjoner i barnehagen: Barn og unge danner seg et bilde av sin egen verdi og betydning ut fra responsene og anerkjennelsen de får fra nære voksne. Måten de barnehageansatte prater til barna og forholder seg til dem, er derfor med på å bidra til hvorvidt barna får tro på at de verdt noe. Ingen barn eller unge vil utvikle et godt selvbilde og tro på seg selv hvis de ikke får anerkjennelse fra sine nære voksenpersoner, sier professoren.

Gode relasjoner fremmer ikke bare et positivt selvbilde og trivsel, men også læring. Det er derfor viktig at de voksne i barnehagen er flinke til å knytte relasjoner til barna, for relasjonene i barnehagen vil ha stor betydning også for relasjonskvaliteten i skolen. Vi skal også ha fokus på relasjoner mellom ansatte i barnehagen, da dette påvirker barna.

De minste barna.

Små barn har ekstra behov for trygghet og ro. Små barn klarer bare å knytte seg og få en trygg relasjon til maks 4-5 mennesker. Det vil da si at man må skape en trygg ramme slik at deres tilknytning blir preget av gode relasjoner. De store barna må også lære seg å vise hensyn ovenfor de minste barna.

Man må skape trygge rom hvor det er leker tilpasset de minste. Viktigheten av å ha perler på et sted hvor de ikke rekker opp, lego skal ligge i esker etc. Personalet må tilegne seg kunnskap om de minste barna slik at de blir det beste de kan for barna. De må reflektere over sin egen rolle i barnehagen og hvordan de tror barna opplever dem som voksne. Her bruker vi praksisfortellinger som verktøy for å reflektere over egen og andres praksis.

Kommunikasjonen mellom barn - voksen er viktig og kan også være utfordrende siden de aller minste barna ikke har utviklet sitt verbale språk nok til å bli forstått. Dette

krever tilstedeværende voksne med kunnskap om små barns behov.

I temaheftet om de minste barna (Ninni Sandvik) står det at

Å arbeide med de minste barnehagebarna, krever en særlig etisk refleksjon og bevissthet, fordi de voksne er i en sterk maktposisjon. Med muligheter for å definere hva som er en god barnehage og ikke minst hva som er et vellykket barn. Denne makten utøves samtidig som det er vanskelig for oss voksne å vite hvordan småbarn har det, hva de tenker, hva de vil med dagene sine i barnehagen. Vi må tolke oss frem til vår forståelse av det. Heri ligger den etiske fordringen. Dette arbeidet må være tuftet på en grunnleggende respekt for barna, slik de fremstår for oss. Arbeidet fordrer et pedagogisk personale som klarer å være lydhøre overfor barnas ytringer for å forstå og gi respons. (De minste barna, s 11, KD 2006)

Omsorg og oppdragelse.

Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling.

(Barnehaeloven § 2 Barnehagens innhold)

Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. Personalet her i Myrsnipa barnehage har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt ovenfor alle barn. Vi skal være

oppmerksomme og åpne ovenfor det unike hos hvert enkelt barn og det unike i situasjonen i gruppa. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barna leker og lærer, i stell og påkledning. Omsorg har verdi i seg selv.

Barnehagen skal fremme danning:

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer (Rammeplanene, 2017 KD).

Personalet skal

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring

LEK!

Lek er viktig.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen

skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre (rammeplanen 2017, KD)

Personalet skal

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Gjennom lek lærer barn utrolig mye.

Leken er med på å utvikle barnas språk og begreps forståelse. Barna får sosial trening og muligheten til å øve seg i konfliktløsning og turtaking. De utvikler fantasi og kreativitet. Leken hos de aller minste barna i barnehagen kan ofte utarte seg annerledes enn hos de eldre barna.

Vi må legge inn et litt annet perspektiv på lek som ikke ekskluderer de minste barna. Man må forstå lek som en tilstand og ikke bare som en aktivitet.

I leken glemmes tid og sted, den preges av hit og dit bevegelser og man har ikke noe annet mål enn å nettopp leke! En velkjent lekerutine kan være heia-heia rutinen, som er å løpe fra en vegg til en annen, gjerne i en gang/korridor. Noen ganger roper de mens de løper, andre ganger løper de med leker eller klær. En gang/korridor frister barna til å

løpe! Hvordan rommene fysisk er har mye å si for barns lek, vi må derfor gjøre oss en tanke over hvorfor vi har utformet rommene slik som vi har.

Små barn liker også veldig godt å bygge ting. Vi voksne og eldre barn tenker ofte at meningen er å sette ting oppå hverandre så det ikke raser sammen. Rives det ned er det å ødelegge. Små barn ser ut til å ha en annen oppfatning. Det er som om de fornekter at bygging består av to prosesser; byggingen og rivingen. Å bygge opp og ned er to sider av samme sak. Barna viser enorm glede ved å rive ned det de selv eller andre har bygget. En form for kontakt barna i mellom, som i utgangspunktet er negativ, eller oppfattes på den måten, er å ta et annet barns leke.

Man kan ha lett for å tolke det slik at barnet er ute etter å ødelegge. Ofte er det slik at det å se et annet barn leke med en leke forsterker leketøyets tiltrekningskraft fordi det andre barnet synliggjør akkurat den lekens muligheter. Den ligger ikke bare i en hylle eller i sandkassa, barnet ser at det er en ting man leke med. Ser man på det slik skjønner man jo at barna tar ting fra hverandre til stadighet.

Hvorfor leke ute i naturen?

De gode leikeplassene er ofte der hvor alle barna får egne utfordringer. Det er ikke sikkert at de voksne ser disse plassene like godt som barna. En god leikeplass kan godt være et villnis med et klatretre eller en gjemmeglass. Barna kan få utfordringer på mange måter og det å få gjemme seg vekk kan være en fin følelse. Når barna ligger stille og gjemmer seg kan det hende at de oppdager at det er noe som kiler dem i nakken. En kvist eller et blad, eller kanskje er det en liten maur som har sneket seg inn under kragen. Denne nærkontakten med natur gir mening og bidrar til livskvalitet for barna. Naturen er konkret og barna kan ta og føle på det meste. Det å forholde seg til noe i naturen gir umiddelbart mening og det er lett å forstå hvorfor fugler bygger rede hvis barna blir spurt om hvor fugleungene skal bo før de lærer seg å fly. Gjennom lek i naturen får barna kontakt med naturen uten at barna er bevisst på akkurat det. Dette gjør at de føler nærhet til naturen og etter hvert som de bruker tid i naturen vil de få denne nærheten «under huden». Denne nærheten til natur vil påvirke dem gjennom resten av oppveksten og gi dem et ønske om å ta vare på naturen. Flere forskere hevder at naturen er den beste leikeplassen for barn. Her får barna utfordringer de ikke møter ellers i barnehagen og får stimulert alle sine sanser i et miljø som hele tiden forandrer seg. Ulike studier viser at det er mindre konflikter mellom barna og mindre støy når de leker ute, og dersom flere barn ønsker å ha en kvist som gevær finnes det alltid «et gevær» til! Fantasi og kreativitet stimuleres også av de mulighetene naturen gir. Ingen andre miljøer gir like gode sansemotoriske utfordringer og like stort mangfold av muligheter som naturen gjør. Naturen er dermed en god arena for utvikling på mange

områder. Studier viser at barn som leiker ute i naturen får bedre koordinasjon, bedre muskelstyrke og bedre balanse enn barn som leiker på tradisjonelle leikeplasser (Fjørtoft 2000 i KD, 2006: 8).

Det er viktig at de voksne i barnehagen selv kan leke.

Hvis de voksne klarer å introdusere forskjellige former for lek vil barnets lek bli rik, variert og velutviklet.

Dersom man skal introdusere til ulike typer lek er det visse faktorer som bør tas hensyn til; barnets utviklingstrinn, miljøet rundt barnet, sosiale forutsetninger og generelle

samfunnsmessige forhold. Når en voksen introduserer leker for barn kan dette også bidra til økt kontroll over leken fra de voksnes side. Det er viktig at de voksne som går inn i barns lek gjør det på en utvidende måte og ikke en for styrende.

Det bør gjøres på barnas vilkår og de voksne må passe på og ikke dominere leken.

Dersom man velger å gå inn i barns lek på riktige premisser og påtar seg en delaktig rolle som voksen, kan dette være med på og berike og utvide leken. Vi må tørre å leke! Vi jobber med dette på planleggingsdager og personalmøter og bruker fagbøkene til Terje Melaas. Det å ha kunnskap om lek er helt vesentlig for å forstå viktigheten av å leke. Barnehagen må sette av god tid til lek og man må få frem viktigheten av leken. Hva lærer barna når det leker? Hvilke verdier skapes og hvilke sosiale gevinster får man?

Det er viktig at ikke leken blir et pauseinnhold mellom aktiviteter, men at det heller er aktivitetene som er pauseinnhold i leken. Barna starter tidligere og tidligere på skolen og det er derfor vår oppgave og gi de opplevelser knyttet til leken som de kan ta med seg videre i livet. *Vi skal gi barna en god barndom.*

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Vi i Myrsnipa følger Bærum kommunes Handlingsplan mot mobbing i Bærumsbarnehagen (<http://www.minbarnehage.no/DynamicContent//Documents/527-8559ae3e-e603-4ccb-9762-bc3519c67f5e.pdf>)

Alle foreldre og alle ansatte skal lese denne og signere på at de har lest og forstått innholdet.

Personalet skal

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap

- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Læring.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring.

Begrepet livslang læring viser til at læring skjer på ulike arenaer gjennom hele livet. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, dannelse og omsorg.

Barn kan lære gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. Barns undring må møtes på en utfordrende og utforskende måte slik at dette danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen. Barns egne interesser og spørsmål bør danne grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen.

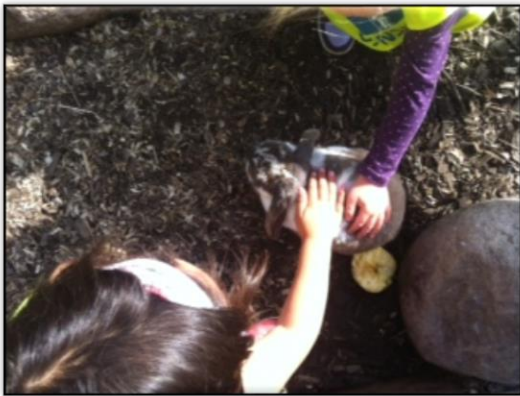
Hvordan personalet møter barns uttrykk gjennom kropp, språk, følelser og sosiale relasjoner har betydning for deres læring. Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner i barnehagen er forutsetning for god læring og opplevelse av glede og mestring.

Læring om seg selv, om andre mennesker, om samspill og om den fysiske verden omkring, er prosesser som er med på å skape mening i barns liv. Barnehagen skal styrke barns læring i formelle og uformelle læringssituasjoner.

De formelle situasjonene er planlagt og ledet av personalet. Uformelle læringssituasjoner er nærmere knyttet til hverdagsaktiviteter og her-og-nåsituasjoner, i lek, dannelse og annen samhandling. Det er ikke hensiktsmessig å trekke et klart skille mellom formelle og uformelle læringssituasjoner. Begge har en pedagogisk hensikt.

Personalet i barnehagen må ha et aktivt forhold til barns læringsprosesser. Personalet må dele av sin kunnskap, utvise engasjement og oppfinnsomhet for å vekke interesse hos disse barna. Ved å ta utgangspunkt i barns interesser kan personalet sammen med barn undersøke, stille spørsmål og sammen finne svar som barn kan være tilfredse med.

Læring vil være preget av kvaliteten i samspillet mellom barn og personale.

Personalet skal vektlegge en anerkjennende væremåte i forhold til barns læring. Støtte og utfordring gjennom varierte opplevelser, kunnskaper og materialer kan fremme læring. Tidlige opplevelser og erfaringer påvirker selvoppfatningen. Derfor blir personalets handlinger og holdninger i møte med barns læringserfaringer avgjørende.

Barns medvirkning.

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov.

Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

§ 3 Barns rett til medvirkning, som er forankret i FNs barnekonvensjon.

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

(Temahefte om barns medvirkning, 2006)

Sosial kompetanse.

Tidlige erfaringer med jevnaldrende har stor betydning for barns samspillsferdigheter og gjør barnehagen til en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av vennskap. Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre

og med voksne. Den gjenspeiles i barns evne til å ta initiativ og til å opprettholde vennskap.

Forståelse for sosiale forhold og prosesser og mestring av sosiale ferdigheter krever erfaring med og deltakelse i fellesskapet. Sosial kompetanse utvikles kontinuerlig gjennom handlinger og opplevelser. Dette skjer i alle situasjoner i løpet av dagen. De må få trening i å medvirke til positive former for samhandling. Barnehagen skal arbeide kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter. Personalet er rollemodeller og bidrar gjennom egen væremåte til barns læring av sosiale ferdigheter. Et aktivt og tydelig personale er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø. Anerkjennende og støttende relasjoner er et grunnlag for utvikling av sosial kompetanse.

Vurdering og dokumentasjon.

Personalet har personalmøter minst en gang i måneden.

Da går man gjennom måneden som har vært. Hva fungerte bra, hva fungerte ikke. Vi ønsker å se på den voksnes praksis og hvordan den påvirker barnehagen som institusjon og barnas hverdag. Dette er et kontinuerlig arbeid og vi kommer til å jobbe med det på blant annet planleggingsdager og personalmøter og i det daglige arbeidet. Vi drøfter caser som hver enkelt ansatt skriver, vi jobber aktivt med rammeplanen og implementering av den. Vi er opptatt av voksenrollen og jobber kontinuerlig med å bli en bedre utgave av oss selv ved å reflektere og tørre å snakke sammen om utfordringer. Observasjon av hverandre er også nyttig verktøy.

Vi sender ut månedsplaner og månedsbrev, som forklarer det som skal skje. For å dokumentere det vi gjør bruker vi aktivt facebook siden til barnehagen og Vi skriver dagsrapporter som henges opp hver dag. Vi legger også sterkt vekt på den daglige muntlige kontakten med foreldrene i forhold til å formidle hva vi fyller dagene våre med her i barnehagen. Vi kommer til å dokumentere i form av bilder, malerier, tegninger som henges opp i barnehagen i samarbeid med barna. Ta dere gjerne en tur inn for å se. Personalet bruker denne dokumentasjonen for evaluering av videre arbeid.

Foreldresamarbeid

"Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov og omsorg for lek og fremme læring og danning for allsidig utvikling" (Barnehageloven § 1 Formål, 2010)

"Barnehagen skal bistå hjemmene i deres omsorg- og oppdrageroppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for barns utvikling, livslange læring og aktive deltagelse i et demokratisk samfunn" (Barnehageloven § 4)

"For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal en hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg" (Barnehageloven § 4)

For alle oss i Myrsnipa barnehage et godt foreldresamarbeid svært viktig.

Foreldre kjenner sine barn best, og vi ønsker og respekter foreldre som hovedansvarlig for omsorg og oppdragelse av egne barn.

Vi som ansatte i barnehagen er likevel viktige voksne i barnas liv, og vi prøver i beste evne å formidle til foreldre hvem vi er, hva vi gjør og hvordan barna har det i barnehagen.

Vår oppgave som ansatte i barnehagen er i tillegg til alt over å se møtet mellom foreldre og barn, reagere dersom noe **ikke** stemmer, **tale barnets sak**, tørre å ta opp ting med dere foreldre dersom det er noe vi bekymrer oss over. Dette kan være omsorgsvikt, barn som er deprimerte, barn som forteller ting vi undrer oss over og vil se nærmere på etc.

Selv om ting kan være ubehagelig er det vårt ansvar å ta tak i slike ting. Dersom dette er nødvendig vil det selvsagt være pedagogisk leder i samråd med styrer som gjør dette.

Vi vil i hvert fall gjøre alt slik at deres barn får en trygg og god tid her i Myrsnipa!

Det er også svært nyttig at dere sier ifra til styrer dersom noe har skjedd i barnets liv som kan ha innvirkning på barnets væremåte i barnehagen. Dette kan være en hund som har dødd, psykisk syke omsorgspersoner, en traumatisk opplevelse, en krangel hjemme, lite søvn etc. Dersom vi får denne infoen kan vi lettere forstå og ivareta barnets beste og eventuelt tilrettelegge dagen. ☺

Møtepunkter for kommunikasjon og deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens innhold, er ved levering og henting av barna, gjennom bruk av e-post og telefon. Vi har foreldrekaffe, foreldresamtaler, foreldremøte/foreldrerådsmøte hvert halvår og brukerundersøkelse annet hvert år i regi av kommunen. Årsplanens innhold blir diskutert på foreldremøte, og i foreldresamtalene på våren, og et forslag blir lagt fram for S. U. før den godkjennes.

Vi vil gjøre det vi kan for å skape en generell åpen dialog, og god sosial kontakt med foreldre, slik at det ikke er vanskelig å ta kontakt hvis det er noe de ønsker å ta opp.

Trafikksikker barnehage

Vi i Myrsnipa har fokus på å ferdes trygt i trafikken. Vi er medlem i Trygg Trafikk og bruker materiale derfra til å samtale med barna rundt hvordan man ferdes. Vi leser Tarkusbøker og reflekterer rundt ulike problemstillinger og hva som er trygt å gjøre i trafikken. Videre bruker vi Bærum kommunes tiltakskort slik at vi har gode rutiner for turer både til fots og med transport.

Overgang nye barn

Ingen barn er like og man kan derfor ikke lage en mal på oppstarten. Likevel har vi noen rammer som vi alltid følger i Myrsnipa, som sikrer at nye barn blir sett og tatt godt imot. Informasjon om dette sendes ut til nye foreldre før oppstart. Det er viktig for oss at nye barn opplever trygghet, ro og positive erfaringer ved å være i et felleskap. Vi synes det er viktig at foreldre og personal har en tydelig og åpen kommunikasjon slik at man sammen kan lage individuell plan for oppstart til hvert enkelt barn. Nye barn skal alltid ha en voksen som har ekstra fokus på seg slik at en god relasjon kan skapes tidlig. Vi kommuniserer med foreldre hver dag og vurderer om barnet har behov for flere korte dager, flere dager hvor foreldre er tilstede etc. Oppstarten skal oppleve så positivt som mulig og samarbeid er helt nødvendig. Vi har alltid oppstartsamtale en uke etter oppstart. Der spør vi foreldre om barnets interesser, personlighet, hvordan det liker å bli trøstet og annen relevant informasjon.

OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen (RP, udir 2017)

De barna som går sitt siste år i Myrsnipa går i Ugleklubben en dag i uken. Barna øver på å motta, forstå og huske beskjeder, bruke ulike tegne/skriveredskaper og bli selvstendige.

I Ugleklubben løser vi oppgaver, leker, spiller spill og andre aktiviteter. Det er rom for store individuelle forskjeller. Prestasjon er ikke det viktigste, - vi øver oss i Ugleklubben. Alle kan vi forskjellige ting og vi jobber i ulikt tempo. Barnehagen ønsker og legge til rette for at alle som skal begynne på skolen neste år har fått gode muligheter til å øve på disse områdene og dermed skape et best mulig utgangspunkt for videre trygghet, trivsel og læring på skolen.

Det er viktig for oss å presisere at Halsum skole har utarbeidet felles punkter de mener barnehagene i området skal fokusere på. Disse støtter vi oss fullt og helt til da skolen står for hovedlæringen av tall og bokstaver og vi har fokus på at barna skal ha en begynnende forståelse for dette og ikke at de kan regne og skrive når de starter på skolen.

Her er punktene 1 klasselærerne ønsker at vi skal ha fokus på:

- Trygghet
- Barna må vente på sin tur - turtaking
- Stille i kø
- Bli selvstendige
- Selvhevdelse
- Blyantgrep
- Klippe med saks
- Mestring i høysetet
- Begrepsforståelse (spes. tospråklige)
- Aktiviteter
- God lek

(Halsum skole 2015).

Bærum kommune har utarbeidet en perm der rutiner for overgang mellom blant annet barnehage og skole er beskrevet. Vi følger opp disse planene. Våren før skolestart blir

styrere invitert til samarbeidsmøte med rektor, noen av lærerne i førsteklasse og styrer på SFO på Haslum skole. Barna besøker førsteklasse en dag i løpet av mai/juni. På siste foreldresamtale før sommeren fyller styrer og foreldre sammen ut et overføringsskjema som sendes skolen.

SKISKOLE FOR 4-5 ÅRINGENE:

Hvert år før jul vil barnehagen, i samarbeid med foreldre, melde barna som fyller 4 + på skiskole. Hvilken skiskole man bruker og eventuelt hvordan man ruller på hvem foreldre/ansatte som blir med avtales på forhånd! Dette er en fin aktivitet for barna, men det er viktig å presisere at dette er frivillig og ikke inngår i de daglige aktivitetene i barnehagen. Opplegget gjennomføres som regel i januar/februar.

Julemorro på Sæteren gård:

Vi har startet en tradisjon hvor vi hvert år drar til Sæteren gård. Her er det Nisse-rebus hele veien opp med mange utfordringer. På Sæteren gård får vi grøt, vi sitter rundt bålet og hører på gamle kjerringa på gården som leser eventyr, vi får hilse på skognissen og gå rundt juletreet hennes som det henger søppel i 😊 Alt i alt er dette en helt fantastisk dag som vi føler alle barna her i Myrsnipa må oppleve.

Vi har satt en aldersgrense på 4 år og det vil da si at det er 4 og 5 åringene som drar dit før jul. Vi deler de da i to puljer slik at 4 åringene drar en dag og 5 åringene en annen, dersom det er mange barn.

De barna som da er under 4 år spiser grøt og hygger seg litt ekstra her i barnehagen, med julesanger og moro 😊

Julegøy på Bergvang gård:

Vi sitter i lavvoen og griller, vi får kjøre hundeslede og mate dyra!

OPPLÆRINGSPLAN FOR DE ANSATTE

Alle ansatte deltar på personalmøter ca hver tredje uke, der vi vurderer måneden, tar opp utfordringer og bruker Årsplanen aktivt i refleksjon og som utgangspunkt for

videre arbeid. Det avholdes 5 planleggingsdager i året der en av dagene brukes til felles kurs, de andre dagene brukes til vurdering og planlegging av barnehagens drift og innhold sett i lys av Årsplanen og Rammeplanen, vi øker kompetansen vår, diskuterer og reflekterer mye over vår egen rolle og andre utfordringer, vi har alltid noe faglig.

Styrer deltar i styrenettverk en gang per måned, der erfaring står i fokus. Styrer deltar også på relevante kurs i løpet av året, noe de ansatte også gjør. 1 gang i måneden er det også styrermøte i regi av kommunen hvor alle styrere deltar. Bærum kommune er opptatt av at styrere (og ansatte) er aktive, holder seg faglig oppdatert og engasjerte, og legger et særlig ansvar på eiere når det gjelder å legge til rette for møter, kompetanse og kurs for de ansatte.

Styrer er så heldig å være en av de 8 styrerne i Bærum (av 110), som er med i fag og kompetanse gruppen i Bærum, og deltar på møter der også ca 1 gang i måneden.

De ansatte deltar på kurs arrangert av Bærum kommune v/fag og kompetansegruppen. Kurs fra andre arrangører vurderes også. Hvem som går på de ulike kursene avhenger av utdanning, erfaring og behov. Men alle skal få glede og nytte av kursets innhold. En kompetanseplan for de ansatte er et godt verktøy for å kartlegge hvem som trenger kompetanse innen ulike områder.

Styrer er ansvarlig for motivasjon og påmelding. Deltakere på kurs formidler læring, opplevelser og refleksjoner til de andre ansatte på påfølgende personalmøte. Vi skal ikke bare gå på kurs for å gå på kurs, vi skal hele tiden vurdere relevansen av kursene knyttet opp til vår kompetanseplan og vårt behov innad i barnehagen. Vi må også bruke innholdet i kurset videre i barnehagen.

Vi jobber også med kompetanseheving på planleggingsdager og personalmøter. Gjennom medarbeidersamtaler lager vi individuelle opplæringsplaner for de ansatte.

Ansatte på dispensasjon deltar i veiledningsprogram arrangert av Bærum kommune.

IMPLEMENTERING AV NY RAMMEPLAN

Ny Rammeplan for barnehager kom i 2017 og vi i Myrsnipa skal også bruke dette barnehageåret til å implementere rammeplanen i barnehagehverdagen og vårt arbeid. Dette gjør vi ved at vi tar for oss ett og ett avsnitt på hvert personalmøte. Vi bruker refleksjonsspørsmålene, som UDIR har laget, til verktøy. Vi deler oss i to grupper og diskuterer og reflekterer før vi snakker sammen i plenum. På denne måten må alle ansatte delta og være engasjerte og sammen skal vi finne en felles forståelse for hva rammeplanen vil si for oss i praksis. Rammeplanen skal være en naturlig del av vårt arbeid og alle skal være trygge på at de forstår innholdet og dermed kan bruke den aktivt.

MED DETTE HÅPER VI DERE FÅR ET FINT OG TRYGT ÅR I MYRSNIPA!